

I

(Kötelezően közzéteendő jogi aktusok)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1622/2006/EK HATÁROZATA

(2006. október 24.)

az Európa kulturális fővárosa eseménysorozat 2007–2019. évekre szóló közösségi fellépésének megállapításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 151. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽¹⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárással összhangban ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az 1419/1999/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽³⁾ megállapította az Európa kulturális fővárosa eseménysorozat 2005–2019. évekre szóló közösségi fellépését.
- (2) Az Európa kulturális városa eseménysorozattal 2004-ig elért eredményekről szóló tanulmány azt mutatta, hogy az esemény egyaránt kedvező hatással volt a média visszhangja tekintetében, a kultúra és az idegenforgalom fejlődése szempontjából, és azért is, mert a kijelölt városok lakosai felismerték városuk fontosságát; a fellépést azonban tovább kell fejleszteni, különösen az érintett város és régió kulturális fejlődésére gyakorolt hosszú távú hatás vonatkozásában.
- (3) A városokat körülvevő régiók – beleértve a szigeteket is – bevonásának lehetővé tételével szélesebb nyilvánosság érhető el, és az eseménysorozat hatása is erősíthető.
- (4) Az eseményben érdekelt felek hangsúlyozták az 1419/1999/EK határozatban rögzített kiválasztási eljárás

problémáit, és a következőket ajánlották: a javaslatok ellenőrzése, elsősorban európai dimenziójuk fokozása érdekében, a verseny erősítése és a testület szerepének újbóli meghatározása.

- (5) Az Európa kulturális fővárosa eseménysorozat jelentősége és hatása nemzeti és európai szinten történő vegyes kiválasztási eljárás létrehozását, valamint szigorú ellenőrzés és konzultáció bevezetését kívánja meg, a nemzeti összetevő bevonása és az európai dimenzió megerősítése céljából.
- (6) Az eseményre való felkészülési időszak döntő fontosságú a siker szempontjából, a fellépés céljaival összhangban.
- (7) Annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a fellépés európai hozzáadott értékét, a kijelölés után ellenőrzési időszakra van szükség, amelynek során először a kulturális programra vonatkozó követelmények teljesülésére fordítanak figyelmet, azután szaktanácsadást és segítségnyújtást biztosítanak.
- (8) Egy hat nemzeti és hét európai szakértőből álló testületet kell létrehozni; a teljes testület („választótestület”) felügyeli a város megnevezéséig tartó kiválasztási időszakot; csak a testületben található hét európai szakértő („ellenőrző és tanácsadó testület”) felügyeli az ellenőrzési folyamatot, és tanácsokat ad az Európa kulturális fővárosainak az ellenőrzési időszakban az eseménysorozattal.
- (9) Létre kell hozni egy, a Bizottság által folyamatosan fenntartott és rendszeresen frissített honlapot az „Európa kulturális fővárosa” témában (pályázás, kiválasztás, végrehajtás és hivatkozások), mind a pályázó, mind a kijelölt városok számára támogatás és segítségnyújtás céljából.
- (10) Fontos a helyes gyakorlat elterjesztésének ösztönzése, különösen a fellépés európai hozzáadott értékének biztosítása érdekében. Ezért a korábbi hivatalos Európa kulturális fővárosainak hálózatát ösztönözni kellene: játsszon építő szerepet abban, hogy – különösen a felkészülési időszakban folytatott párbeszéd alapján – megosztja tapasztalatait és legjobb gyakorlatait a jövőbeli Európa kulturális fővárosaival.

⁽¹⁾ HL C 115., 2006.5.16., 56. o.⁽²⁾ Az Európai Parlament 2006. április 5-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2006. szeptember 25-i határozata.⁽³⁾ HL L 166., 1999.7.1., 1. o. A 649/2005/EK határozattal (HL L 117., 2005.5.4., 20. o.) módosított határozat.

- (11) Fontos a fellépés célok és követelmények tekintetében elért minőségének, különösen európai hozzáadott értékének pénzjutalommal történő elismerése.
- (12) Az Európa kulturális fővárosa eseménysorozat hosszú távú hatásának megőrzése érdekében kívánatos a kezdeményezést és az általa teremtett struktúrákat és képességeket az érintett városok tartós kulturális fejlesztési stratégiájának alapjaként felhasználni.
- (13) A harmadik országok európai kulturális kezdeményezésekben való részvételének lehetővé tétele érdekében meg kellene fontolni egy kulturális hónap ⁽¹⁾ kijelölését vagy más hasonló kezdeményezést.
- (14) Az e határozatban rögzített kijelölési folyamat végrehajtásához hatéves időszakra van szükség; mivel ez a határozat 2007-ben lép hatályba, ez a hatéves időszak nem biztosítható a 2011-es és 2012-es évekre. Ezekre az évekre kijelölési eljárást kell alkalmazni.
- (15) Az egyértelműség érdekében az 1419/1999/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni és helyébe ez a határozat lép,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

Tárgy

Európa kulturális fővárosa elnevezéssel közösségi fellépés kerül létrehozásra, amelynek célja, hogy hangsúlyozza az európai kultúrák gazdagságát, sokféleségét és közös jegyeit, továbbá elősegítse az európai polgárok közötti nagyobb fokú megértést.

2. cikk

Részvétel a fellépésben

- (1) A tagállamok és az Európai Unióhoz 2006. december 31. után csatlakozó országok városai jogosultak arra, hogy a mellékletben feltüntetett sorrendben egy évre Európa kulturális fővárosává jelöljék ki őket.
- (2) A melléklet szerinti listában szereplő egyes tagállamok egy városa jelölhető ki.

A listában szereplő időrendi sorrendtől az érintett tagállamok kölcsönös megegyezéssel eltérhetnek.

⁽¹⁾ A Tanács keretében ülésező kulturális miniszterek 1990. május 18-i következtetései (HL C 162., 1990.7.3., 1. o.) az „európai kulturális fővárossá” történő kijelölés jövőbeli feltételeiről és az európai kulturális hónapról.

3. cikk

Pályázatok

- (1) A Szerződés 151. cikkében meghatározott céloknak és fellépéseknek megfelelően minden pályázatnak tartalmaznia kell egy elsősorban kulturális együttműködésen alapuló európai dimenziójú kulturális programot.
- (2) Az eseménysorozat kulturális programját kifejezetten az Európa kulturális fővárosa évre kell összeállítani, kiemelve európai hozzáadott értékét a 4. cikkben rögzített követelményeknek megfelelően.
- (3) A programnak összhangban kell lennie az adott tagállam nemzeti kulturális stratégiáival vagy politikáival, illetve – a tagállam intézményi berendezkedésétől függően – regionális kulturális stratégiáival, azzal a feltétellel, hogy ezeknek a stratégiáknak vagy politikáknak nem célja az e határozat alapján Európa kulturális fővárosává kijelölhető városok számának korlátozása.
- (4) A program időtartama egy év. Kellően megindokolt esetekben a kijelölt városok rövidebb időszakot is választhatnak.
- (5) Az ugyanazon évre kijelölt városok programjai között kapcsolatot kell teremteni.
- (6) A városok bevonhatják programjukba a környező régiót is.

4. cikk

A kulturális programokra vonatkozó pályázati követelmények

A kulturális programnak az „európai dimenzió” és a „város és polgárok” kategóriákba sorolható alábbi követelményeket kell teljesítenie:

1. az „európai dimenzió” kategóriában a programnak az alábbiakat kell teljesítenie:
 - a) az érintett tagállam és más tagállamok kulturális szereplői, művészei és városai közötti együttműködés előmozdítása a kultúra bármely területén;
 - b) az európai kulturális sokféleség gazdagságának kiemelése;
 - c) az európai kultúrák közös jellegének előtérbe helyezése;

2. a „város és polgárok” kategóriában a programnak az alábbiakat kell teljesítenie:

- a) a városban és annak környékén élők részvételének előmozdítása és érdeklődésének felkeltése, valamint a külföldiek érdeklődésének felkeltése;
- b) legyen fenntartható, és szervesen illeszkedjék a város hosszú távú kulturális és társadalmi fejlődésébe.

5. cikk

Pályázatok benyújtása

(1) Legkésőbb hat évvel a szóban forgó esemény tervezett kezdete előtt minden érintett tagállamnak közzé kell tennie a pályázatok benyújtására szóló felhívást.

A címre pályázó városokhoz intézett valamennyi pályázati felhívásnak említene kell az e határozat 4. cikkében rögzített követelményeket és a Bizottság honlapján elérhető iránymutatásokat.

A pályázatok benyújtásának határidejét legkésőbb a pályázati felhívások közzétételét követő tíz hónapon belül kell megállapítani.

A pályázati felhívásokra benyújtott pályázatoknak körvonalazniuk kell a pályázó város által az adott évben megvalósítani szándékozott programot.

(2) A pályázatokat az érintett tagállamoknak a Bizottsághoz kell benyújtaniuk.

6. cikk

A választótestület

(1) Választótestületet kell létrehozni valamennyi érintett tagállamnak a pályázó városok javaslatainak értékelésére. Minden testület javaslatot tesz az érintett tagállam egyik városának jelölésére.

(2) Minden választótestület 13 tagból áll. A tagok közül hét személyt az európai intézmények jelölnek a (4) bekezdésben említetteknek megfelelően. A fennmaradó hat tagot az érintett tagállam jelöli a Bizottsággal egyeztetve. Ezt követően az érintett tagállam kinevezi a választótestületet. A testület az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság és a Régiók Bizottsága által jelölt személyek közül kijelöli elnökét.

(3) A választótestület tagjai független, a pályázati felhívásra választ benyújtott városok szempontjából összeférhetetlenséggel nem bíró szakértők, akik jelentős tapasztalattal és szakértelemmel rendelkeznek a kultúra és a városok kulturális fejleszté-

sének területén, illetve az Európa kulturális fővárosa eseménysorozat megszervezésében.

(4) Az európai intézmények a választótestület tagjait három évre jelölik a következők szerint: kettőt az Európai Parlament, kettőt a Tanács, kettőt a Bizottság és egyet a Régiók Bizottsága. Kivételesen a határozat hatálybalépésétől számított első évben a Bizottság két szakértőt jelöl egy évre, kettőt az Európai Parlament két évre, kettőt a Tanács három évre és egyet a Régiók Bizottsága három évre.

7. cikk

Előválasztás

(1) A 6. cikknek megfelelően mindegyik érintett tagállam legkésőbb öt évvel az eseménysorozat kezdete előtt előválasztásra hívja össze az érintett választótestületet.

(2) A választótestület a 4. cikkben rögzített követelményeknek megfelelően értékeli a pályázati felhívásra jelentkező városoktól beérkezett pályázatokat.

A választótestület megállapodik az előválasztáson túljutott jelölt városok listájáról, és jelentést ad ki a pályázó városok pályázatairól és az előválasztáson túljutott jelölt városoknak szóló ajánlásokról.

(3) A választótestület benyújtja jelentését az érintett tagállamnak és a Bizottságnak. Mindegyik érintett tagállam hivatalosan jóváhagyja az előválasztáson túljutott jelöltek listáját a választótestület jelentése alapján.

8. cikk

Végző kiválasztás

(1) Az előválasztáson túljutott jelölt városok kiegészítik pályázataikat, és a kiegészített pályázataikat eljuttatják az érintett tagállamoknak, amelyek továbbítják azt a Bizottságnak.

(2) Kilenc hónappal az előválasztási ülést követően mindegyik érintett tagállam a végző kiválasztás érdekében összehívja az érintett választótestületet.

(3) A választótestület e fellépés követelményeinek és az előválasztó ülésen a testület által kiadott ajánlásoknak megfelelően értékeli az előválasztáson túljutott jelölt városok módosított programjait.

(4) A választótestület jelentést ad ki az előválasztáson túljutott jelölt városok programjáról, valamint ajánlást tesz az érintett tagállam egyik városának Európa kulturális fővárosává történő kijelölésére.

A jelentés a kiválasztott városnak szóló ajánlásokat is tartalmaz az adott évben megvalósítandó fejlesztésre és előkészületekre, ha a Tanács Európa kulturális fővárosává jelöli ki.

A jelentést el kell juttatni az érintett tagállamnak és a Bizottságnak, és a Bizottság honlapján közzé kell tenni.

9. cikk

Kijelölés

(1) Minden érintett tagállam egy várost Európa kulturális fővárosának jelöl, és erről értesíti az Európai Parlamentet, a Tanácsot, a Bizottságot és a Régiók Bizottságát legkésőbb négy évvel az eseménysorozat kezdete előtt.

Az értesítéshez csatolni kell a választótestület jelentésén alapuló jelölés indoklását.

A jelölésnek figyelembe kell vennie a választótestület által kibocsátott ajánlásokat.

(2) Az Európai Parlament legkésőbb az érintett tagállamok jelölésének kézhezvételét követő három hónapon belül továbbíthatja véleményét a Bizottságnak.

(3) A Tanács, az Európai Parlament véleményének fényében megfogalmazott bizottsági ajánlás, valamint a választótestület jelentésén alapuló indoklás figyelembevételével hivatalosan kijelöli a szóban forgó városokat Európa kulturális fővárosává arra az évre, amelyre azokat jelölték.

10. cikk

Ellenőrző és tanácsadó testület

(1) Ellenőrző és tanácsadó testületet kell létrehozni, hogy ellenőrizze a fellépés céljainak és követelményeinek végrehajtását, illetve támogatást és iránymutatást nyújtson Európa kulturális fővárosainak kijelölésüktől fogva az Európa kulturális fővárosa eseménysorozat kezdetéig.

(2) A testület az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság és a Régiók Bizottsága által jelölt hét szakértőből áll, a 6. cikk (4) bekezdése szerint. Emellett az érintett tagállam megfigyelőt jelölhet e testületbe.

(3) Az érintett városok legkésőbb a testület ülései előtt három hónappal az elért haladásról szóló jelentéseket juttatnak el a Bizottságnak.

(4) A Bizottság összehívja a testületet és az érintett város képviselőit. A testületet két alkalommal hívják össze az eseménysorozatra való felkészüléssel kapcsolatos tanácsadás, illetve a felkészülés állapotának felmérése érdekében, aminek célja, hogy segítse a városokat egy markáns európai dimenziójú, magas színvonalú program összeállításában. A testület első ülésére legkésőbb két évvel az eseménysorozat előtt kerül sor; a második ülést pedig legkésőbb az eseménysorozat előtt nyolc hónappal tartják.

(5) A testület minden ülést követően jelentést készít az eseménysorozat előkészületeinek állapotáról, illetve a megteendő lépésekről. A jelentések különös figyelmet fordítanak az eseménysorozat európai hozzáadott értékére a 4. cikkben meghatározott követelményekkel, valamint a választó-, valamint az ellenőrző és tanácsadó testület jelentéseiben megállapított ajánlásokkal összhangban.

(6) A jelentéseket továbbítani kell a Bizottságnak, valamint az érintett városoknak és tagállamoknak. A jelentéseket a Bizottság honlapján is közzé kell tenni.

11. cikk

Jutalom

A Bizottság – az ellenőrző és tanácsadó testületnek a 10. cikk (4) bekezdése szerinti második ülést követően kiadott jelentése alapján – Melina Mercouri tiszteletére alapított pénzjutalmat ítél oda a kijelölt városoknak, feltéve hogy megfelelnek a 4. cikkben megállapított követelményeknek, és végrehajtották a választó-, valamint az ellenőrző és tanácsadó testület ajánlásait. A jutalmat legkésőbb az adott év kezdete előtt három hónappal teljes egészében oda kell ítélni.

12. cikk

Értékelés

Az e határozat szerinti fellépés céljainak és követelményeinek megfelelően a Bizottság minden évben biztosítja az Európa kulturális fővárosa eseménysorozat előző évi eredményeinek külső és független értékelését.

A Bizottság az Európa kulturális fővárosa eseménysorozatát követő év végéig értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Régiók Bizottságának.

13. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1419/1999/EK határozat hatályát veszti. Az említett határozatot azonban továbbra is alkalmazni kell az Európa kulturális fővárosává a 2007., 2008. és 2009. évre kijelölt városokra.

14. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Az 1419/1999/EK határozat alapján Európa kulturális fővárosává 2010-re kinevezett városokat az e határozat 10. cikkében rögzített ellenőrzési eljárásnak vetik alá. E határozat 11. cikke értelmében a Bizottság díjazza a kijelölt városokat.

(2) A 3–9. cikktől eltérve a 2011. és 2012. évre vonatkozóan az Európa kulturális fővárosává történő jelölések a következő határozati eljárás alapján kerülnek szabályozásra:

1. a tagállamok városai a mellékletben feltüntetett módon kerülnek kijelölésre Európa kulturális fővárosává;
2. mindegyik tagállam a mellékletben feltüntetett módon benyújtja egy vagy több városra vonatkozó jelölését az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Régiók Bizottságának;
3. a jelölést legkésőbb négy évvel az eseménysorozat kezdete előtt kell benyújtani, és azt az érintett tagállam ajánlása kísérik;
4. a Bizottság minden évben választótestületet alakít, amely jelentést ad ki az e fellépés céljait és jellemzőit szem előtt tartó jelölésről vagy jelölésekről;
5. a választótestület hét független, a kultúra területén szakértelemmel rendelkező vezető személyiségből áll, akik közül kettőt az Európai Parlament, kettőt a Tanács, kettőt a Bizottság, egyet pedig a Régiók Bizottsága nevez ki;

6. a választótestület jelentését benyújtja a Bizottságnak, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak;

7. az Európai Parlament legkésőbb a jelentés kézhezvételét követő három hónapon belül továbbíthatja a jelöléssel vagy jelölésekkel kapcsolatos véleményét a Bizottságnak;

8. a Tanács, az Európai Parlament véleményének fényében megfogalmazott bizottsági ajánlás, valamint a választótestület jelentésének figyelembevételével hivatalosan kijelöli a szóban forgó várost Európa kulturális fővárosává arra az évre, amelyre jelölték.

(3) A 4. cikktől eltérve, a 2010., 2011. és 2012. évre vonatkozóan Európa kulturális fővárosai esetében az 1419/1999/EK határozat 3. cikkében és II. mellékletében foglalt feltételek alkalmazandók, kivéve ha a szóban forgó város úgy dönt, hogy programját e határozat 4. cikke alapján készíti el.

15. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a határozatot 2007. január 1-jétől kell alkalmazni, az 5. cikk kivételével, amelyet 2006. november 23-tól kell alkalmazni.

Kelt Strasbourgban, 2006. október 24-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről

az elnök

P. LEHTOMÄKI

MELLÉKLET

Az Európa kulturális fővárosává jelölésre jogosultság sorrendje ⁽¹⁾

2007	Luxembourg	Románia ⁽¹⁾
2008	Egyesült Királyság	
2009	Ausztria	Litvánia
2010	Németország	Magyarország
2011	Finnország	Észtország
2012	Portugália	Szlovénia
2013	Franciaország	Szlovákia
2014	Svédország	Lettország
2015	Belgium	Cseh Köztársaság
2016	Spanyolország	Lengyelország
2017	Dánia	Ciprus
2018	Hollandia	Málta
2019	Olaszország	Bulgária ⁽²⁾

⁽¹⁾ Az 1419/1999/EK határozat feltételei értelmében a romániai Nagyszeben városát jelölték ki Európa kulturális fővárosává 2007-re.

⁽²⁾ Bulgária – az EU-hoz való csatlakozásától függően – 2019-ben vehet részt az Európa kulturális fővárosa eseménysorozatban.

⁽¹⁾ Írország 2005-re, Görögország pedig 2006-ra jelölhetett várost Európa kulturális fővárosának.